

**KONCEPCIA PODPORY PRÁCE S MLÁDEŽOU
V OBCI KOSTOLNÁ PRI DUNAJI
na roky 2020- 2027**

Koncepcie podpory práce s mládežou v obci Kostolná pri Dunaji na roky 2020-2027 bola schválená miestnym zastupiteľstvom dňa

1. ÚVOD

PREČO SA TVORÍ

Cieľom tejto Koncepcie podpory práce s mládežou v obci Kostolná pri Dunaji (ďalej len „Koncepcia“) je predstaviť víziu obce pre prácu s mládežou na najbližšie obdobie. Koncepcia je vyústením analýzy faktov zistených z rozhovorov s pracovníkmi s mládežou v našej obci, ankety medzi obyvateľmi, doplnená a prácu so štatistickými údajmi. Cieľom koncepcie je nielen popísať súčasný stav, ale stanoviť víziu a plán konkrétnych a realizovateľných opatrení, vďaka ktorým môže byť naplnená.

LEGISLATÍVNY RÁMEC

Koncepcia rozvoja práce s mládežou je zasadená do kontextu noriem Európskej únie a zákonov Slovenskej Republiky. Aby bol zrejмый legislatívny rámec, ale aj filozofické ukotvenie týchto aktivít, niektoré z nich vyberáme:

Zákon o podpore práce s mládežou 282/2008 Zb. zákonov

(1) Obec na úseku starostlivosti o mládež

- a) podporuje uskutočňovanie práce s mládežou na svojom území,
- b) utvára podmienky na rozvoj práce s mládežou,
- c) podporuje činnosť zdravotne znevýhodnenej mládeže, mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia, mládeže z najmenej rozvinutých okresov a mládeže znevýhodnenej iným spôsobom,
- d) spolupracuje s fyzickými osobami a právnickými osobami uvedenými v § 15 ods. 2,
- e) podporuje zapojenie mládeže do dobrovoľníckej činnosti,
- f) podporuje spoluúčasť mládeže.“.

(2) Obec môže pri výkone samosprávy ustanoviť koordinátora práce s mládežou.

(3) Obec, ktorá bola vyhlásená za mesto, na úseku starostlivosti o mládež okrem pôsobností podľa odsekov 1 a 2 aj vypracúva, uskutočňuje, aktualizuje koncepciu rozvoja práce s mládežou a vyhodnocuje jej plnenie.“

Stratégia SR pre mládež na roky 2014 – 2020 a Zákon o podpore práce s mládežou definujú prácu s mládežou nasledovne: „Práca s mládežou je cieľavedomá činnosť, ktorá reaguje na potreby mladých ľudí a vedie k pozitívnemu rozvoju ich osobnosti. Je založená na princípe dobrovoľnej účasti mládeže, partnerského prístupu a vzájomného rešpektu. Jej úlohou je prispievať k zrelosti, nachádzaniu životného smerovania a sebapoznania jednotlivca aj skupiny. Realizujú ju pracovníci odborne pripravovaní na túto činnosť.“ (Stratégia SR pre mládež na roky 2014 – 2020) a „Práca s mládežou je najmä výchovno-vzdelávacia činnosť, spoločenská činnosť, informačná činnosť a poradenská činnosť pre mládež, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou.“ (Zákon o podpore práce s mládežou Zák.č. 82/2008, Zb. Zákonov).

„Víziou je, aby každý mladý človek:

- konal udržateľne, morálne a zodpovedne,
- mal kľúčové kompetencie potrebné pre život,
- bol aktívnou súčasťou komunity,
- myslel kriticky a kreatívne,
- poznal svoje práva,
- dbal na svoje fyzické a psychické zdravie.“ , pripravovaná Stratégia SR pre mládež 2021-2028

Zásady práce s mládežou podľa Európskej charty PsM na lokálnej úrovni sú:

- má byť založená na dobrovoľnej účasti – účasť mladých ľudí v práci s mládežou vychádza z ich vlastnej vôle a motivácie;
- má byť založená na potrebách, záujmoch, nápadoch a skúsenostiach mladých ľudí tak, ako ich vnímajú oni sami, reagovať na ne a prinášať tak do ich života pridanú hodnotu a/alebo radosť;
- má byť tvorená, organizovaná, plánovaná, pripravovaná, realizovaná a hodnotená spolu s mladými ľuďmi alebo priamo mladými ľuďmi;
- má prispievať k osobnému a sociálnemu rozvoju mladých ľudí prostredníctvom neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa;
- má sa snažiť zvyšovať samostatnosť a nezávislosť mladých ľudí a ich prístup k právam; má k mladým ľuďom pristupovať holisticky a vnímať ich ako schopných jedincov a hlavných strojcov svojho života a tiež ako prínos pre spoločnosť ako celok;
- má podporovať kritické myslenie a kreativitu ako aj ľudské práva, demokratické hodnoty a aktívne občianstvo;
- má byť aktívne inkluzívna a ponúkať rovnaké možnosti všetkým mladým ľuďom.

„Priestor, kde spolu so svojimi rovesníkmi môžu objavovať, vyjadrovať a rozvíjať svoje záujmy a talenty ako aj plány do budúcnosti. Priestor, ktorý im poskytne podnety a podporu k ďalšiemu rozvoju vedomostí, zručností, postojov a hodnôt potrebných na to, by mohli naplno rozvíjať svoj potenciál ako jednotlivci aj ako občania. Takýto priestor predstavuje práca s mládežou a mladí ľudia stoja a vždy musia stáť v centre jej záujmu.“ (Európska charta práce s mládežou na lokálnej úrovni, 2019)

Vízia mládežníckej politiky na úrovni našej obce na postavená na týchto princípoch. Aj napriek tomu, že naša obec, v zmysle §6 ods. 3 zák.č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou nie je povinná mať túto koncepciu spracovanú, jej spracovanie, priebežne vyhodnocovanie a aktualizácia napomáha systematickému a cieľavedomému podporovaniu práce s mládežou a zároveň umožňuje obci uchádzať sa o externé finančné prostriedky z dotačných schém zameraných na podporu mládeže.

POSTUP SPRACOVANIA

Koncepcia podpory práce s mládežou v obci Kostolná pri Dunaji bola spracovaná v zmysle zák.č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou. Jej spracovaniu predchádzala analýza vstupných dát, najmä štatistických údajov, anketa zverejnená na sociálnych sieťach obce, rozhovory s pracovníkmi s mládežou. Následne bola vypracovaná „Koncepcia“, ktorá bola

zverejnená na webovej stránke obce ako aj úradnej tabuli na pripomienkovanie verejnosti. Schválená bola obecným zastupiteľstvom dňa

2. ANALÝZA

POUŽITÁ METODOLÓGIA

- štúdium národnej Správy o mládeži a strategických dokumentov v oblasti mládežníckej politiky a práce s mládežou na národnej aj európskej úrovni- štúdium základných materiálov zabezpečuje logickú nadväznosť miestneho dokumentu na vyššie právne normy a dokumenty a zachovanie konzistenice v prístupe k podpore práce s mládežou. Výňatky niektorých ustanovení boli uvedené aj v prvej časti tohto dokumentu.
- analýza aktuálneho stavu detí a mládeže, vyhodnotenie štatistických a demografických údajov - štatistické údaje boli použité najmä z REGOBu, ktorý monitoruje prírastok na obyvateľstve obce. Údaje zo štatistického úradu nám umožňujú sledovať vekové zloženie obyvateľstva a predpokladať veľkosť a zloženie cieľovej skupiny. Tieto štatistické údaje sú pre „Konceptiu“ zvlášť významné nakoľko v našej obci je veľký nárast obyvateľstva, najmä mladých rodín, a s tým súvisí nárast jednotlivcov v cieľovej skupine.

veková kategória	počet osôb
0-10 rokov	136
11-23 rokov	80

rok	natalita
2013	19
2014	14
2015	11
2016	13
2017	14
2018	19
2019	11

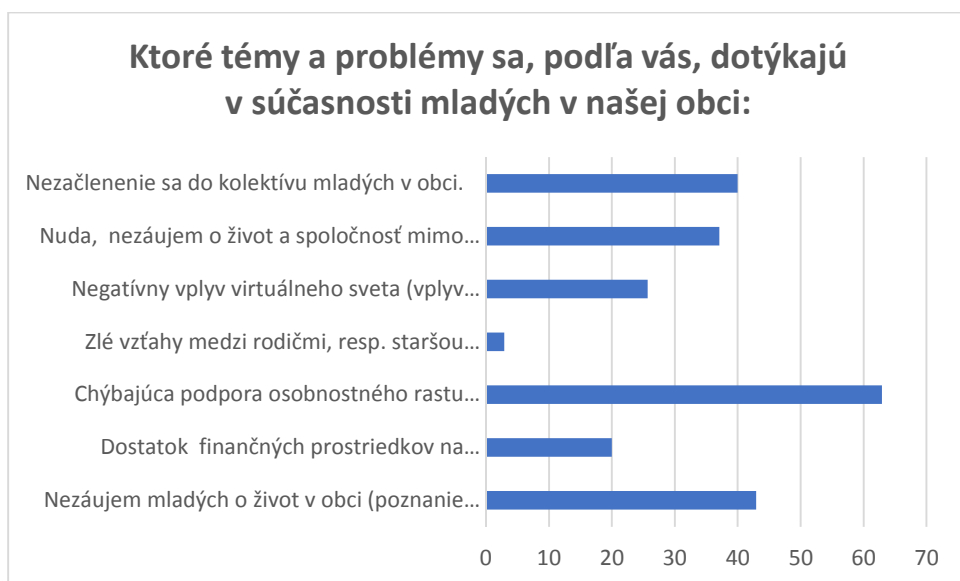
- Anketa- anketa so 4 otázkami zameriavajúca sa na zhodnotenie súčasného stavu práce s mládežou, jej problémov a žiadúcich aktivít v budúcnosti bola distribuovaná prostredníctvom sociálnych sietí medzi všetkých obyvateľov obce Kostolná pri Dunaji. Položené boli štyri otázky, na prvé tri otázky mohli respondenti odpovedať výberom všetkých žiadúcich možností: Ktoré témy a problémy sa , podľa vás, dotýkajú mladých v našej obci?, Aké aktivity a činnosti zabezpečuje podľa vás v súčasnosti obec pre mladých?, Aké aktivity a činnosti by ste ocenili, aby obec začala realizovať

pre mladých v najbližších rokoch, posledná otázka dala priestor na voľne formulované odporúčania. Jej výsledky uvádzame nižšie

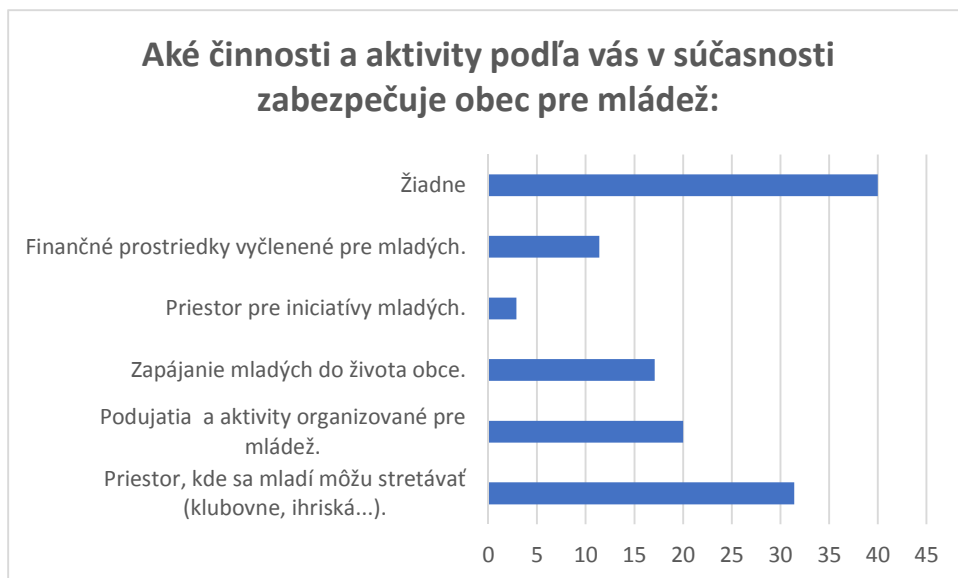
- individuálne rozhovory s miestnymi aktérmi v oblasti práce s deťmi a mládežou- ide najmä o dobrovoľníkov pracujúcich ako vedúci mládeže v miestnom skautskom zbore a dobrovoľníkov mládežníckych skupín miestnej farnosti. Z rozhovorov vyplynul dôraz aj na potrebu systematického financovania týchto aktivít a na aktívne zapojenie mladých z týchto skupín do života obce, najmä participáciou na obecných podujatiach, či už pomocou zo strany mladých, alebo doplnením podujatí o kultúrny a športový atraktívny pre túto cieľovú skupinu.

VÝSLEDKY ANKETY

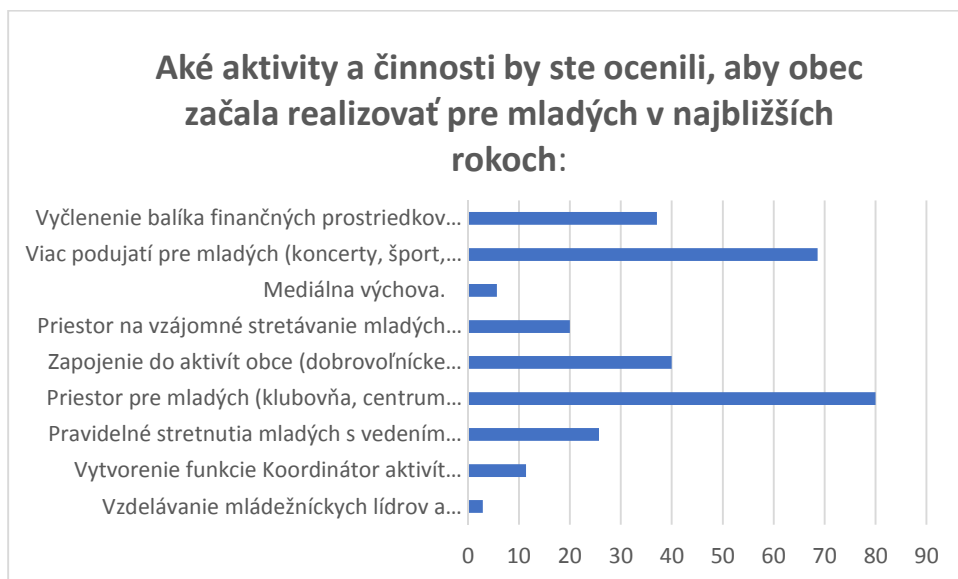
Anketa bola realizovaná prostredníctvom google formulárov, respondenti boli oslovení prostredníctvom sociálnej siete obce. Anketa bola realizovaná v mesiacoch jún- september 2019. Výstupy z ich odpovedí uvádzame nižšie.

Prvá otázka sa dotýkala súčasného stavu mladých, ich potrieb a problémov, na základe odpovedí vidíme, že respondenti vnímajú, že mladí nie sú začlenení do života obce, nepoznajú a nestretávajú sa so svojimi rovesníkmi-susedmi a v obci nemajú vytvorení priestor na aktivity, ktoré by pre nich boli zaujímavé, motivujúce a rozvíjajúce. Toto zistenie bolo signifikantné z hľadiska nastavovania opatrení.

Druhá otázka nadväzovala na prvú a dopytovala sa na aktuálne nástroje, ktoré obec využíva na prácu s mládežou. Najviac, 40% respondentov uviedlo „žiadne“, čo vo veľkej miere zodpovedá stavu aktuálnemu v prvej polovici roka 2019, nakoľko obec v tom čase nepristupovala k tejto téme systematicky a cielene. Vnímané ďalšie aktivity sú len náhodilé, resp. vedľajším efektom, napr. priestor pre mladých na multifunkčnom ihrisku, ktoré sa v obci nachádza.

Posledná otázka bola cieleňá na popísanie aktivít, ktoré by si respondenti priali. Najviac, až 80% by ocenilo vznik priestoru, klubovne, kde sa mladí budú môcť stretávať pri neorganizovanej, ale aj organizovanej činnosti. Toto patrenie bude následne jedno z najprioritnejších v ďalšej práci. Pre respondentov bolo tiež dôležité vytvoriť väčšiu ponuku kultúrnych a športových podujatí pre mládež a finančne všetky tieto aktivity podporovať.

3. PRIORITY, OPATRENIA A CIELE

Dlhodobou víziou obce sú aktívni a angažovaní mladí ľudia so záujmom o komunitu a verejný život v obci, ktorí tu nachádzajú priestor na realizáciu svojich nápadov a sú podporovaní vo svojej činnosti. V súlade s touto víziou a na základe výsledkov ankety boli stanovené priority pre prácu s mládežou v strednodobom horizonte. Priority sú rozdelené do troch okruhov, pričom ku každej boli stanovené opatrenia a kvantifikovateľné merateľné ukazovatele, ktoré je možné priebežne vyhodnocovať.

Priority boli stanovené nasledovne:

- A. Priestor pre mladých
- B. Zapojenie do života obce
- C. Komunikácia

A. PRIESTOR PRE MLADÝCH

Prvou prioritou je vytvorenie priestoru pre mladých, ide o fyzický priestor klubovne, kde sa mladí môžu stretávať v bezpečnom prostredí. Zároveň je však hovoríme aj o vytvorení priestoru pri podujatiach obce. Keďže chceme, aby sa mladí cítili súčasťou diania v obce, plánujeme každé veľké obecné podujatie prispôbiť tak, aby do neho boli mladí zapojení.

opatrenie	merateľný ukazovateľ	Žiadúca hodnota
zriadenie klubovne pre mládež	klubovňa	1 priestor
Podujatia pre mladých	Počet podujatí	5 podujatí ročne, samostatných, alebo časť programu podujatia prispôbená mladým

Opatrenie klubovňa

Riešenie otázky bezpečného a zároveň podnetného a atraktívneho priestoru pre mladých ľudí je dôležitou súčasťou vytvárania systematickej, plánovanej a dobre premyslenej práce s mládežou. Jeden zo základných problémov, ktoré zadefinovali naši obyvatelia už v ankete je otázka priestorov, ktoré by mládež obce mohla využívať podľa svojich predstáv a potrieb. Hoci na voľno časové aktivity je možné využívať po dohode priestor kultúrneho domu, či priestory pod farou, v týchto objektoch nemajú možnosť vytvorenia prostredia podľa svojich vlastných predstáv. A nie je to priestor, kde by mohli tráviť čas podľa svojej vlastnej potreby.

Následky neriešenia tohto problému vedú k mládeži k vysedávanie v miestnej krčmách, kde ľahšie podliehajú prijímaniu alkoholu, víkendovému tráveniu večerov v baroch blízkeho mesta. Výsledný efekt je zvýšený vandalizmus, alkoholizmus a nezáujem o život v miestnej komunite.

Opatrenie podujatia

Okrem fyzického priestoru pre stretávanie sa, mladí ľudia vnímajú aj nedostatok možností a aktivít určených adresne pre ich vekovú kategóriu. Keďže obec Kostolná pri Dunaji je malá obec a nie je možné vytvárať viacero podujatí pre každú vekovú skupinu, postupne meníme dramaturgiu a koncepciu všetkých veľkých obecných podujatí tak, aby bola niektorá časť vytvorené špeciálne pre mládež, napr. výber vystupujúcich umelcov, doplnenie kultúrnych podujatí o športové turnaje a iné.

B. ZAPOJENIE DO ŽIVOTA OBCE

opatrenie	merateľný ukazovateľ	žiadúca hodnota
Dobrovoľnícka angažovanosť	Počet dobrovoľníkov	10 mládežníckych vedúcich-dlhodobých dobrovoľníkov, 30 ad hoc dobrovoľníkov podľa povahy aktivity
Kandidatúra do volených funkcií	Počet kandidátov	3 kandidátov do 30 rokov na poslancov, resp. starostu obce

Pod prioritou „Zapojenia do života obce“ myslíme najmä aktívne prispievanie k chodu obce, činnosti a aktivitám, ktoré vykonáva a rovnako aj k zapojeniu sa do rozhodovacích procesov, t.j. ako volených funkcionárov obce. Týmto opatrením sa zvyšuje vnímanie vlastnej zodpovednosti za obec a tým aj pocit spolupatričnosti a prispievania do komunity

Opatrenie dobrovoľníctvo

Aj na základe vyššie spomenutých právnych noriem je zrejmé, že práca s mládežou má byť založená na princípoch solidarity a zapojenia mládeže aj do rozhodovacích a realizačných procesov. Dobrovoľnícka práca veľmi dobre napĺňa tieto hodnoty. Zapojenie mladých do rozhodovania je zároveň dobrou motiváciou do ich ďalšej angažovanosti.

Dobrovoľníctvo mládeže je dôležitým nástrojom rozvoja vedomostí, zručností a postojov mladých ľudí. Prejavovať spoločenskú solidaritu prostredníctvom dobrovoľníctva je pre mladých ľudí dôležité z hľadiska ich osobného rozvoja, vzdelávacej mobility, ako aj sociálnej súdržnosti. Dobrovoľnícka práca prináša nesporné výhody aj pre samotnú obec, najmä v oblasti komunitného života obci, prepájanie jednotlivých skupín, pri výchove mladých ľudí ako občiansky zodpovedných obyvateľov, budovanie vzťahu k obci prostredníctvom ich aktívneho zapájania do obecných aktivít

V našej obci chceme budovať dobrovoľníctvo dlhodobé, ktorého výsledkom sú najmä vedúci skupín mládeže, ktorý. Pracujú v miestnom skautskom zbore alebo pri fare. Ale tiež chceme rozšíriť skupinu dobrovoľníkov na od hoc dobrovoľníkov, ktorí budú zapojení do jednorazových aktivít, napr. jarná brigáda v obci, pomoc pri kultúrnych podujatiach a podobne.

Opatrenie zapojenie do funkcií

Účasť mladých ľudí na rozhodovaní o živote obce je dôležitým faktorom pre ich zapojenie sa a zároveň tak rozhodnutia získavajú na autenticite a sú ľahšie realizovateľne v praxi. V súčasnosti nikto v našom zastupiteľstve nespĺňa podmienku do 30 rokov. Máme záujem podnietiť v mladých záujem aj o tieto funkcie a teda jedným z opatrení je podnietiť ich ku kandidatúre.

C. KOMUNIKÁCIA SO SAMOSPRÁVOU A MEDZI SEBOU

opatrenie	merateľný ukazovateľ	žiadúca hodnota
Okrúhly stôl	Počet stretnutí	2 stretnutia ročne
Finančná podpora	Finančné prostriedky v rozpočte obce	stanovené na základe výstupov okrúhleho stola.

Opatrenie okrúhly stôl

V našej obci pracuje niekoľko pracovníkov s mládežou a mladých vedúcich, vedenie obce má záujem sa s nimi pravidelne stretávať, na tieto stretnutia budú tiež pozývaní ostatní mladí, resp. ich zástupcovia. Cieľom je hovoriť o potrebách a možnostiach spolupráce organizovanej aj neorganizovanej mládeže. Rozhovory priamo s mladými majú viesť k lepšiemu pochopeniu ich potrieb a záujmov a zlepšenie adresnosti ponuky a aktivít obce. Druhým dôležitým aspektom týchto stretnutí je stretnutie sa jednotlivých skupín medzi sebou a z toho prameniace možnosti nadviazania spolupráce a prepojenia aktivít.

Opatrenie finančná podpora

Z ankety vyplynul záujem aj o systematickú finančnú podporu mládeže a organizovaných skupín mládeže. Obec chce vyčleniť každoročne v návrhu rozpočtu konkrétnu výšku finančných prostriedkov, ktorá bude určená na podporu a rozvoj práce s mládežou. Táto suma bude stanovená na základe výstupov z okrúhleho stola, ktorého zasadnutie bude predchádzať príprave rozpočtu, tak aby zodpovedala plánovaným aktivitám.